

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista napišejo, druga stran naj bo
prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:

**Upravištvu „Mira“
v Celovec,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

MIR

Glasiło koroških Slovencev

Leto XXVIII.

V Celovcu, 29. velikega travna 1909.

Štev. 25.

Pozdrav milim bratom!

Na binkoštni pondeljek bodo prišli prvič naši slovenski bratje iz vseh slovenskih dežel, bratje ne samo po krvi, ampak tudi po mišljenju, v slovenski Rož, da se pobratimo, si podamo roke k skupnemu uspešnemu in plemenitemu delovanju za narod. Idealni sinovi zelene Štajerske bodo napolnili naša srca s plemenitim ognjem, krepki orli onstran Karavank nam bodo pričali, kaka moč živi v slovenskem ljudstvu, ki na Koroškem deloma še spi, in bratje od obali sinje Adrije nam bodo dokazali, kake vztrajnosti je treba pri delovanju za narod, da je treba koroškim Slovincem v boju za obstanek kremenitih, trdnih značajev, kakor je kamenita kraška zemlja, kakor trdna je obala, v katero zamažena pluskajo valovi silovitega morja. Koroški Slovinci pa Vam podarimo, mili bratje, svoja mehka koroška srca. Že dolgo smo si želeli v svoji sredini brate, ki bi se izrekli z nami solidarne ne samo v ljubezni do zemlje, ki je zibel slovenskega rodu, ampak ki bi prišli v našo gorato domovino, da nam izrazijo svojo solidarnost v delu za narod. Gore nas ločijo od ljubih bratov in nas vežejo na rod, ki se nam še nikdar ni skazal prijaznega, kaj-li celo pravičnega, a enaka ljubezen, enako čuteča srca in eno in isto delo za celotni rod slovenski nas bo zvezal tesneje, da se bomo čutili bolj kot skupen rod in bodo deželne meje le v očeh, ne pa v srcu in duhu. Za tem ciljem smo stremili v politiki in smo se obračali s to mislijo do sorodnih strank; a česar niso zmogle, oziroma niso storile politične stranke, naj doseže nepolitična, mogočna organizacija „S. K. S. Z.“!

Bratje! Morda ne boste našli med nami vsega, kar bi si želeli, a Vaš polet k nam bo morda dosegel, da boste našli drugokrat pri nas, česar še zdaj pogrešate.

Bog Vas sprimi, nositelji krščanskonarodne ideje, na Koroških tleh.

Slovinci, spominjajte se Velikovške šole!

Slovenska posojilnica v Prevaljah v nasprotnih rokah.

Čudna uloga „Celjske Zveze“.

Prevelika, že preveč znana zaupljivost naših slovenskih kmetov je plačala 19. t. m. v Prevaljah hudo ceho. Tamošnja slovenska posojilnica, ki je imela v preteklem letu 492.299 K prometa in si je dozdaj nabrala nad 27.000 K rezervnega zaklada, je padla v roke nasprotnikom. Sumili smo, da se proti posojilnici nekaj kuha. Sumljivo se nam je zdelo obnašanje nekaterih odbornikov, in da se je letos občni zbor vršil še-le sedaj sredi majnika, ko bi imel biti po pravilih vsaj že meseca sušca; še bolj čudno se nam je zdelo, da se je določila za občni zbor sredi in vrhu tega še predan pred praznikom, ko imajo kmetje vse polno dela in se zborovanje ni vršilo v nedeljo, kakor je bila dozdaj navada. Nekaj kmetov se je šlo zaradi tega pritožiti k posojilničnemu vodji, županu Pristovu, ki jim je dejal, da želi to celjska zveza, ki hoče ta dan napraviti revizijo in bi se revizor rad udeležil shoda. G. Pristov je že prej pravil, da se bo peljal v Celje k zvezi, da se pogovori tam glede občnega zbora. Za navadni občni zbor se vendar ni treba voziti na Štajersko! In mi nimamo prav nobenega vzroka, dvomiti o resničnosti izjave g. Pristova v tej točki. Zato delamo za vse, kar se je zgodilo na občnem zboru, odgovorno celjsko zvezo, naj si nam pošlje potem gospod Jošt tudi 100 popravkov. Dejstva povedo več, nego vsi Joštovi popravki. Omenjeni dan sta prišla posojilnico revidirati res kar dva zastopnika celjske zveze, gosp. ravnatelj Jošt in potovalni učitelj Štibler. Kaj se zgodi tu!

Pred občnim zborom so sprejeli od političnih nasprotnikov še 47 glavnih deležev, dočim jih prej od več naših, ki se jim je zdela posojilnica v nevarnosti, niso hoteli sprejeti. G. Pristov sam je vzel še 4 glavne deleže, dasi je prej odklonil nekega našinca s trditvijo, da dveh deležev ne more imeti. Dotični zapisnik sta podpisala Pristov in Stermitz, v čigar hiši se nahajajo gostilniški prostori, in še en odbornik,

ki je sicer našinec in je dal svoj podpis, ker je zaupal sladkemu Pristovu in mu ni bilo znano, da Pristov ni hotel več sprejemati tudi od našincev glavnih deležev. Tako je bila nasprotnikom zagotovljena premoč in se je to zgodilo brez vednosti naših odbornikov. Od navzočih starih združnikov jih je protestiralo proti temu 16, 15 pa jih je potegnilo s Pristovom, brez dvoma, ker niso spregledali, za kaj se gre.

Ker so naši videli, da vsi njihovi ugovori ničesar ne pomagajo, so se pri volitvi novega odbora s protestom odstranili. Ne čudimo se, da nekateri položaja niso spregledali, ker se je prej čisti dobiček razdelil po volji našincev in se je celo sklenilo darovati za „Družbo sv. Cirila in Metoda“ 50 K. Tako se je zgodilo, da je bil izvoljen novi odbor po večini iz nemškutarjev, pristavev Pristova, naši odborniki pa so v manjšini ostali.

Postopanje nasprotnikov je g. Jošt zagovarjal kot popolnoma pravilno in se je hudo razvnel, ko je neki naš mož trdil, da so se godile nepravilnosti. Priprave za občni zbor in volitev novega odbora pa so se vršile na način, ki je proti duhu združnega zakona. Volitev odbora sploh ni bila pravilna. Zdaj se nekateri odborniki celjski zvezi še dobrikajo in se ji hlinijo kot Slovinci in morda ostanejo tudi še nekaj časa pri celjski zvezi, a prepričani smo, da ne bo dolgo, in obrnili bodo zvezi hrbet in šli tja, kamor jih vleče srce. Seveda se bo zveza skušala oprati in se bo nam po časnikih očitalo vse mogoče, kakor se je to že zgodilo pri občinskih volitvah, a odločno izjavljamo, da se je šlo tu izključno za narodno stvar in se od strani našincev ni prav nič agitiralo zoper zvezo in tudi ne zoper celotni odbor, saj so na svojih volilnih listkih imeli zapisanih 9 starih odbornikov, ki so jih hoteli še voliti; delali so le zoper enega človeka, zoper eno osebo, ki ne zasluži, da bi sedela v odboru slovenske posojilnice, in ta oseba je Pristov, mož, ki se je nekaj delal Slovenca in ga je za to naša stranka volila v odbor in ga postavila celo za župana, ker so verjeli njegovim sladkim besedam in so se zanašali na njegovo značajnost. Pa komaj je do-

Podlistek.

Ob akacijah.

Idila. — Domen Otilijev.

Na vsi poti nista izgovorila besede ljubezni. In ko sta šla mimo akacij in murv, odkoder se je videlo župnišče, sta govorila o župniku.

„Kako dobri so naš gospod župnik,“ je dejala Kristina. „Srečala sem jih včeraj, ko sem šla iz mlina. Ustavili so me na cesti pred župniščem in me vprašali to in ono. Tudi na Nineta je prišel pogovor. Dejala sem jim, da Nine vedno čita o prostem času, da pa mu oče vedno brani; kajti naš oče ne more videti tiskanih listov.“

„Čudno,“ je zmajal Peter z glavo.

„Takat so me pogledali s smehom na ustih: Starega kova so še kakor naš župan. Le v tem se razlikujejo od njega, da hodijo še vedno v cerkev in da niso opustili vere, kakor jo začenja naš občinski oče. Žalostno pot se je napotil. Kriv je gotovo njegov sin, ki trga po mestnih klopih hlače in trosi neumne nauke očetu v srce. No, Bog z njim in z njegovim fantom!“ so dejali.

„Saj res, tisti študent zahaja tudi med mladino. Kužil bo tudi njo s svojimi domišljijami.“

Kristina se je s skrivnim pogledom ozrla na Petra: „Potem so mi dejali: Tudi ti, Kristina, bi morala čitati. Veliko lepega se dobi v knjigah. Prav zate primerno knjigo sem dobil danes iz mesta.“ Izgovarjala sem se, da nimam časa, da

bo oče nevoljen. »Bom že z očetom govoril,« so rekli potem in me povelj v svoj dom. »Ko jo prečitaš, mi jo zopet vrneš in takrat ti dam drugo.« In veš, danes na vse zgodaj sem prečitala dve poglavji. Krasna povest je.

„Tudi meni so dali eno pretečeni teden. Prečital sem jo predvčeranjem. Solze so mi skoraj pritekale proti koncu. Posodil ti jo bodem, ako želiš.“

„Pa mi jo prinesi!“ dejala je bolj tiho, nekako v zadregi.

Na križpotu sta dohitela Nineta, ki je nesel snop koruzin, svežih stebel in tiho žvižgal pred se. „Nine!“

Ozrl se je in ju pomotril. Nasmehnil se je in dejal: „Pa pohitita malo!“ In ko sta ga došla, je rekel: „Samo, da vaju ne motim.“

„O, nič ne! O župniku sva govorila sedaj,“ je rekla Kristina hitro med smehom na ustih.

„Povsod govore o njem. Bil sem o poldne pri Vežjaku. Malo čudne stvari mi je pravil. Pomisli, Peter! Župan se je sprl z gospodom župnikom. Očital jim je, da so oni dali tiste vrste v list. Izgovarjali so se, da niso mislili še nikoli o tem. A Joštov je šel jezen iz župnišča. Vežjak je sedaj še posebno zate v skrbeh, ker je čas, da vložiš prošnjo, a ti je ne bo župan odobril. Ve, kako čislaš gospoda župnika in da hodiš večkrat k njim.“

„Mislim, da nima ničesar zoper mene. Kaj žalega sem mu vendar napravil?“

„Veš, tudi jaz sem mislil tako. A Vežjak je prepričan, da se bo znesel nad enim izmed nas. Gospod župnik so zanj vendarle previsoki.“

„Pa k Joštovim pojdi in govori z njim samim. Menda ne bo tako hudoben, kakor si misliš, Nine,“ je pristavila Kristina in pogledala brata.

„Tudi meni se zdi, da ne bode tak. A v njegovem sinu ne zrem nič dobrega. Skoraj gotovo narekuje sin očetu, kaj treba in česar ni treba. A opek se bo, ako bo njegove nauke poslušal.“

„Šel bom, sne me ne. Še jutri bom stopil gori k njim!“ je rekel Peter z bolj tihim glasom.

„Koliko dela bo na polju ravno v prihodnjem mesecu! In nobene moške roke ne bo pri hiši, ako boš moral k vaju. Le poskrbi hitro! Če ne bo hotel župan, bodo že gospod župnik vedeli svetovati.“

Tako je dejala Kristina.

Pri Strmškovih je že zalajal pes in jim prišel naproti.

„Pa se oglasi pri nas še v tem tednu, da vem, kako si opravil,“ mu je dejal Nine v slovo.

„V soboto pridem. Isto knjigo prinesem, Kristina!“ Srečala sta se s pogledi.

III.

V nedeljo popoldne po blagoslovu je sedel župnik pri oknu in nemo zrl po dolini in proti dolgemu pogorju, izza katerega so vstajali beli oblaki. Žalost mu je legla na obraz in mu kazala življenje po dolini. Zazdelo se mu je, da je truden priromal na goro, raz katero naj bi opazoval in varoval sadove ljubezni, ki so tako lepo zoreli na zdravih deblih. Dolgo je stal in ni trenil oči od svojih ovčic, a utrujenost ga je premagala, in zatisnil je za hip oči — toda glej!

segel zaželjeno čast, že je jel ljubimkovati z našimi narodnimi nasprotniki in je zadnja leta skočil docela v njihov tabor. Odstraniti smo hoteli moža, ki so ga postavili naši najhujši narodni sovražniki, nemški nacionalci, pri zadnjih deželnozborskih volitvah nasproti našemu g. Grafenauerju za kandidata, moža, ki ga je „Deutscher Volksverein“ (nemško ljudsko društvo) v svojih vodilnih oklicih svojim zaupnikom priporočalo kot „bekannt deutsch-freieitlich gesinnten Mann“ (kot znano nemško in prostomislečega moža), odpraviti smo hoteli iz slovenske posojilnice moža, ki se je za slovenske interese briga toliko kakor za lanski sneg in ga vsa podjunska nemškutarija časti kot svojega boga.

In ta mož je imel še drznost, da je naš list tožil — seveda je s tožbo pogorel — ker smo naše ljudi opozarjali, da je nevarnost, da preide posojilnica pod njegovim vodstvom nasprotnikom v roke. Seveda bo mož, zvest svoji navadi, tudi zdaj še trdil, da je posojilnica v slovenskih rokah, in morda še tudi potem, ko bodo dobivale „Südmarka“ in „Schulverein“ zneske, kakoršnih jih pod vodstvom Pristova niso dobivali naši narodni zavodi po Koroškem. Saj je vpričo g. Jošta po izvolitvi odbornikov trdil, da so odborniki sami Slovenci, pa takoj sta se oglasila dva potomca slovenskih mater, češ da sta Nemca. Pristov je ob volitvah, celo kot kandidat nemškonacionalne stranke, trdil, da je Slovenec in da ne more zato, če ga kandidirajo „Freie Stimmen“. Seveda mu tega noben pameten človek ni verjel, izvzemši morda celjska zveza, ki deli, kakor se vidi, našim posojilnicam zelo dvomljive dobrote in je preveljski slučaj bil menda začetek tiste gospodarske organizacije, ki nam jo je obljubovala ista zveza. Če se hoče tako reševati koroške Slovence nemškega jarma, potem žalostna nam majka!

Koroške novice.

Družba sv. Mohorja je darovala za „Društveni dom“ v Št. Ilju na Štajerskem 500 kron.

Okrožnica na občine. Nemškonacionalni „Lehrerverein Umgebung Klagenfurt“ je poslal na vse občine v celovški okolici, tudi na slovenske, tiskane pole s prizivom, da jih naj podpišejo in odpošljejo na ministrstvo ali na vodstvo nemškonacionalne zveze na Dunaju ali pa na deželni odbor koroški. Na polah je že tiskan sklep občinskega odbora, s katerim zahteva odbor, da prevzame država 50% vseh stroškov za šole. Gospode je menda strah, ker s strahom priznavajo, da znašajo na Koroškem stroški za šole 50% vseh deželnih izdatkov. Za stvar smo v principu, pozivamo pa naše občine, da vržejo to ad acta, ker ne gre, da bi se nemškonacionalno društvo, ki meni morda, da bo celi deželi poveljevalo, ponašalo z našimi občinami, da jih ima záse! Slovenski poslanci bodo že vedeli, kaj je njihova dolžnost, brez nacelnov, ki niso komandanti naši slovenski občini.

V pondeljek v Št. Jakob! Odbor slovenske krščansko-socialne Zveze smatra kot svojo sveto dolžnost, da v smislu sklepa občnega zbora, dne

Prav v tem trenutku se je prikradel človek iz tujine in začel otresati sadove. Zdrznil se je pri pogledu na tujca, a v srcu je bila moč in ljubezen. „Prepodil ga bom,“ se je odločil.

Tako je pomislil župnik in se spomnil besed Kristusovih: „In še enkrat vam rečem: Ljubite se med seboj!“

Odprl je leposlovno knjigo, ki je ležala v kotu za zaveso, in listal po nji. Naletel je na malo podobico: V zadnjih vzdihljajih je zrl Križani proti nebu in spodaj je bilo napisano: „Reši svojo dušo!“

„In dušo svojega brata, ako je mogoče!“ mu je dejal glas v srcu.

Naslonil je glavo v levico in se za čas ozrl po vrtu. Poltiho je govoril: „Gori bom šel in bom govoril ž njim. Žalega mu nisem storil in vest mi ne očita ničesar. Še je morda čas, da se sprava. Tudi v cerkev ga moram privedi!“

Zaprli je knjigo in jo odložil v stran.

Nekdo je potrkal na vrata.

„Naprej!“

„Hvaljen Jezus!“ Žulkin Peter je vstopil s klobukom v roki. Obraz njegov je bil rdeč, a oči so nekam žalostno zrlle izpod obrvi. Očita skrb je plavala v njih.

„Motim morda?“

„O, ne, Peter! Pa sedi; boš kaj novega povedal.“

„Novega pa, gospod župnik!“

(Dalje prihodnjič.)

16. majnika pozivlja še enkrat vsa društva, pa tudi druge koroške Slovence, da se udeležijo glavne skupščine vseh slovenskih zvez v Št. Jakobu v Rožu na binkoštni pondeljek! Ako nam štajerski, kranjski in goriški Slovenci toliko čast izkažejo, da priredijo glavno skupščino to leto na Koroškem, moramo se Korošci tudi tega vredne izkazati. — Ako smo znali postaviti lani v Šmihel 1000 ljudi, ali naj zdaj, ko se gre za vseslovensko stvar, zaostajamo?

Udeleženci iz Podjune in iz Celovca bodo odhajali iz Celovca v pondeljek na jutro ob 7. uri 45 minut. V Št. Jakob pridejo ob 8. uri 54 minut. Ob 1/2.11. uri je maša v Št. Jakobu, po maši kosilo, in po kosilu se začne ob 1/2.1. uri zborovanje.

Na svidenje!

Odbor.

Slovenski kršč. socialni zvezi za Koroško je dne 2. t. m. naznanilo pristop novoustanovljeno „Slov. kat. izobraževalno društvo v Pliberku“. Število društvenikov 68. Z radostjo smo sprejeli to vest in pristrčno pozdravljamo imenovano društvo kot članico „Zveze“.

Tajnik.

G. dr. Oblak, kaj porečete? Gosp. dr. Oblak se je v „Slovenskem Narodu“ jezil nad „Mirom“, ker mu njegov popravek v „Freie Stimmen“ ni zadostoval in je našemu listu stavil v zgled celo „Freie Stimmen“, kakor da bi „Fr. St.“ verjele njegovemu popravku, „Mir“ pa ne. Sedaj so se pa „štimce“ oglasile, da mu dokažejo, da zanje Oblakov popravek ni bil popolnoma prepričljiv (vollkommen überzeugend). Da ga rešijo te zmote, ga opozarjajo, da je bilo njihovoro poročilo zelo ironično. „F. St.“ vzdržujejo prvo poročilo, da je dr. Oblak imenoval dr. Brejca hujskača in rekel, da se v nemških krogih prav dobro počuti, in zatrjujejo, da dr. Oblakov pogovor na železnici ni bil zaupen, ampak vsiljivo glasen (aufdringlich laut) in da so ga slišale (razven njegovega znanca) dve zanesljivi prič. Vzdržujejo tudi vest, da je taksiral dr. O. dr. Brejčeve letne dohodke na 60.000 K. Izvedeli smo, da je dr. Oblak pisal dr. Brejcu pismo, v katerem vse to, kar se tiče dr. Brejčeve osebe, zanikuje, „Fr. St.“ pa to vzdržujejo. Imenovati g. dr. Brejca, tega zaslužnega in delavnega rodoljuba, hujskača, bi bilo pod častjo vsakega poštenega slovenskega narodnjaka, in komur bi se ta za narodnjaka žaljiva psovka polagala v usta, bi bil dolžan, poiskati si zadoščenja. Če bi torej g. dr. Oblak ne tožil „Fr. St.“ in tako dokazal, da poročila, ki so jih o njem vzdrževala, niso resnična, potem bi morali „štimcam“ to pot enkrat verjeti. Zatrđno pričakujemo, da bo vsaj zdaj pokazal proti strupenim „štimcam“ isto korajžjo, kakor jo je prti „Miru“, in jih bo tožil ter tako rešil sebi in svojemu „Korošču“ narodni radikalizem.

Revček Andrejček. Uprizoritev te narodne igre je uspela pretečeno nedeljo v vsestransko zadovoljnost. Naslovno ulogo je izborni igral g. Bramor, predsednik „Slovenskega delavskega društva v Celovcu“. Pa tudi drugi igralci, člani slovenske delavske organizacije, so se izkazali. Nekateri so pokazali, da se da iz malih ulog veliko narediti. Dvorana „Rokodelskega doma“ je bila natlačena polna. Kakor se nam poroča, se bo igra, ki je še vedno pokazala svojo privlačno silo, v kratkem ponovila. Priporočali pa bi delavskemu društvu, da vstopnino nekoliko zniža, četudi je namen, v kateri se je igra uprizorila, zelo važen in plemenit.

Nestrpnost celovških nacionalcev. „Freie Stimmen“ se hudujejo, da se na občinskem pokopališču nahajajo tudi nekateri slovenski napisi. Roko proč, hujskači! Pritožujejo se tudi, da so smeli letos kranjski trgovci zopet prodajati na pondeljkovem sejmu, čeravno je lani mestni svet sklenil, da jim ne bo dal več dovoljenja. Nam pa je znano, da je tisti sklep mestnega sveta naredil po Celovcu zelo hudo kri, in zato si bo mestni svet kaj sličnega vprihodnjič dobro premislil. Nemškonacionalni volilni odbor je za občinske volitve v Celovcu izdal nemškonacionalen program za mestno občino v Celovcu; v istem naznanja boj proti slovenskim uradnikom in naglašja, da bodo dobile naročila od občine po možnosti le nemške tvrdke in se bodo sprejemali le nemški delavci. Smejemo se! Slovenske delavce bodo radi sprejemali, ker drugih skoro nič ni v Celovcu. Vendar pa kažejo nacionalci s tem svoje grdo sovraštvo do Slovencev, in upajo se še potem farbat svet, da hočejo živeti s Slovenci — v miru!

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico. Radi velike skupščine S. K. S. Z. v Št. Jakobu je občni zbor naše podružnice, ki bi se imel vršiti na binkoštni pondeljek v Bačah pri „Nadragu“, preložen na nedeljo, dne 13. rožnika. Natančneje se bode še poročalo.

Dopust vojakov za žetve. Za žetev, košnjo ali trgatve dobijo vojniki tritedenski dopust. Zglašijo se lahko sami. Krajša pot pa je, če se njihovi domači in gospodarji oglašijo naravnost pri

občinah. V prvi vrsti se bo oziralo na tiste, ki služijo že tretje leto. Na dopust morajo iti v civilni obleki in imajo pravico do znižanih cen po železnicah, če pokažejo dopustni list. Po dokončanem dopustu morajo prinesiti od župana potrdilo, da so res delali na polju. Kmetje, poslužite se teh sredstev, ker gre trda za delavce.

Gosenice so se pojavile na Koroškem po nekaterih krajih v ogromnem številu. Sadno drevje po celovških vrtilih je povečini zelo objedeno, nekatera drevesa so čisto gola. V radgonškem okraju so baje naredile veliko škode. Stari ljudje tudi trdijo, da so velike množice gosenic v majniku zanesljiva napoved suše v poletju. Po nekaterih krajih na Spod. Koroškem, kakor v grebinski okolici, že hudo čutijo sušo, da žita ne morejo rasti.

Hodiše. (Otvoritev slovenske gostilne.) Gostilno „pri Kramarju“ je prevzel slovenski rojak g. Zdravko Paulič. Priporočamo ga vsem slovenskim rodoljubom! Z njegovo postrežbo bo gotovo vsak zadovoljen.

Kotmaravas. (Česa orožniki ne vidijo.) Znano je, da imajo orožniki prav bistre oči, da jim ničesar ne uide zlahka. Tako je pred kratkim naznanil orožnik slovenskega kmeta, da ni imel tablice na vozu. Kmet je tablico nazaj grede iz Celovca izgubil in jo je zadi vozeč kmet iz Bilčovsa našel. Vkljub temu, da jo je samo izgubil, je moral plačati globo dve kroni. To je menda skrb za kmeta! Potrebnihi reči pa orožniki ne vidijo. Že zdavna bi bilo treba popraviti cestne ograje na cesti od Kanonenhofa do Kotmarevasi. Kako lahko bi se zgodila nesreča, kakor se je svoje dni. Pa orožniki so slepi. Ali morda zato, ker je občina v nemčurskih rokah?

Borovlje. (Rdeči lepaki) so naznanjali po celi okolici, da bo v soboto, dne 15. t. m., zvečer socialdemokratski „Liedertafel“. — In prišel je „Stahlklang“ z notami v rokah, se postavil in čakal na poslušalce — pa jih ni bilo. Ugasili so svetle luči v Justovi dvorani ter šli poparjeni domov. Da, da, prvi maj v „Karavankenhofu“, 15. pa pri Justu — to ne nese, izvzemši morda g. Neutzlerju.

Borovlje. (Javno vprašanje na c. kr. okrajno glavarstvo v Celovcu.) C. kr. okrajno glavarstvo v Celovcu vprašujemo, ali veljajo paragrafi o nedeljskem počitku tudi za Franca Fleischmanna ali ne? Na Vnebohod je njegov delavec cel dopoldan pokrival novo hišo ravno tam, kjer hodi mimo jako mnogo ljudi v cerkev. Upamo, da okrajno glavarstvo dotičnega delodajalca podučí.

Borovlje. (Sokoli v Borovljah!) To je za naše nemčurčke in posilinemce strašen škandal. Dne 20. t. m. je prikorakalo okoli 40 sokolov v slikoviti svoji obleki čez Ljubelj v Borovlje, kjer so hoteli na vrtu Mišiceve gostilne javno telovaditi. Da to nemškemu „Turnvereinu“ ni bilo po volji, se razume, zato se je to preprečilo. Trnjakov Jozef je bil kar „giften“, ko je videl pod svojim oknom sokolska peresa, ter je svojo jezo ohladil nad vsakim, ki je v njegovi bližini črnil slovensko besedico. Najboljše je iztuhtal v „Rosentalerhofu“ župan Ogris. Poslal je, tako govorijo cele Borovlje, enega izmed zvestih pristavev k svojemu kolegu Racu v Kožentavro, naj pripravi „dampfsprico“ ter sokole malo ohladi, ko bodo marširali mimo. Da, brizgalnica je bila pripravljena, „ti v...“ pa so se po železnici odpeljali, tako se je jezil zvečer dotični sel župana Ogrisa. Kaj takega je zmožen seveda le tisti, ki mora biti Nemec zavoljo tega, ker se ni mogel naučiti slovensko brati! Razumete?

Podljubelj. (Raznoterosti.) Nič ne jezi naših nasprotnikov tako, — ne vseh, ampak samo nekatere — kakor če mi delavcem in prijateljem ponudimo zabavo. To jih grize. Teden dni prej in teden pozneje jim samo to roji po glavi. Znani jezljivi Flora je že pravil, da bomo hudiča v nedeljo kazali v „Domu“. Ljudje so bili menda samo zavoljo tega prišli v tako velikem številu. Videli sicer niso rogača, pa so se vsekako dobro imeli. Igralo se je, kakor je to že navada v Podljubelju, namreč imenitno. Na lepo nedeljo pridejo gotovo zopet vsi. — Tista nesrečna ženska, ki je v Zapotnici prerezala nit svojega življenja s tem, da se je šla kopat, ne da bi znala glavo držati nad vodo in je dozdej še pokopana pod hladnimi valovi našega potoka, nas je spravila v čudno zadrego. Cela vas namreč rabi vodo iz potoka, zdaj pa, ko je mrtva ženska notri, morajo pol kilometra daleč hoditi po vodo. Tu se zopet vidi, kako nujno potreben je vodovod. — Še nekaj novega ali pravzaprav bolj starega je, da se ta boljši zakonski tukaj jako pridno vlečejo za kase. Zadnjič enkrat je taka bitka trajala kar celih pet ur. Če ne bo skoraj konca tem nečednostim, pa pridemo z imeni.

Malošče. (Ogenj) je pokončal posestniku Cvanegarju v Rutah precejšen del mladega gozd-

Pristaši, zaupniki, širite „Mir“!

nega naraščaja. Prvi na licu mesta je bil posestnik sam in njegovi hlapci, potem dva žagarja Laha iz Štabna in za temi nekaj Maloščanov. Neutrudljivemu delu teh se je zahvaliti, da ogenj ni napravil več škode. To je že druga občutljiva škoda, katera je zadela omenjenega posestnika, kateremu je plaz poškodoval krasen mlad naraščaj.

Beljak. (Mestno elektrarno) je sklenil zgraditi občinski odbor. Zgradba v reki Zili bo stala 3.150.000 K ter dala 1650 konjskih moči, torej za 510 konjskih moči več nego projektirana elektrarna na Zilici, ki je bila proračunjena na 2.700.000 K.

Velikovec. (Hornbogner na delu.) Dne 14. t. m. je sklical meščanski učitelj A. Hornbogner zborovanje, na katerem je govoril potovalni učitelj Bernhard iz Dunaja o „40 let državnozborska šolska postava“. Kakor se sliši, govor ni bil posebno temeljit. Udrihalo se je po znani nemško-nacionalni maniri po duhovnikih in po cerkvi. Tudi udeležba ni bila posebno velika. Zakaj ni zborovanja sklicalo društvo „Freie Schule“, ki se je tukaj s takim pompom ustanovilo pred dvema letoma? Ali ta „firma“ zopet ne vleče več? Hornbogner je predsedoval in bi vedel povedati, kako „fino“ se je postopalo z nekim našincem.

Velikovec. Velikovški „Nemci“ so že začeli nositi „pezdece“.

St. Štefan pri Velikovem. (Poučno zborovanje.) Shod našega kršč.-socialnega ljudskega društva se je obnesel nepričakovano dobro. Govorili so gg. kanonik Ebner o napredku, kanonik Dobrovc o vprašanju, ali imamo Slovenci pravico živeti, in č. g. župnik Franc Treiber o bosenski agrarni banki. Za kratek čas so udarjali velikovski tamburaši. Bog jih živi! Udeležba je bila častna. Na občni zbor vseslovenske kršč.-soc. zveze v St. Jakob pošlje društvo več zastopnikov.

Glinje. (Smrt.) Dne 22. t. m. smo spremeljali k zadnjemu počitku g. Jakoba Zablačana, bivšega gostilničarja in posestnika Dremljeve kmetije v Glinjah. Rajni je bil vedno vnet rodoljub in več let tudi župan naše slovenske občine. Kot tak je moral od nasprotnikov marsikaj pretrpeti. Obilna udeležba pri pogrebu je pričala, kako je bil spoštovan in priljubljen. Glinjski pevci so mu zapeli krasno nagrobnico. N. p. v. m.!

St. Tomaž. Občinski lov je na javni dražbi dne 26. t. m. dobil bankir Suppan iz Celovca za 1200 K za 5 let. Prej je stal lov 750 K. Šurijanov lov je dobil za 390 K pd. Šurijan in lov v Bučinjasi ritmojster Pienczykowski za 200 K.

Tinje. (Iz sodne dvorane.) Po celi deželi znani nemško-nacionalni učitelj, tinjski Kulnig, je tožil domačega župana Lavreja in posestnika Hinka radi razžaljenja časti. Slednja sta bila v Velikovecu obsojena na 50 K denarne globe. Nas zanima le sledeče: G. župan je izjavil pred sodiščem: „Že plačam denarno kazen, toda ne za „Südmarko“, od katere nimamo ničesar, pač pa za uboge tinjske občane.“ Kulnig pa zahteva, da dobi to svoto „Südmarka“. In sodnik dr. Bouwier je odločil v korist omenjenega nemškega društva. Taki prijatelji našega ljudstva in revežev so torej nemško-nacionalni učitelji in sodniki. Ali se ljudem še ne bodo odprle oči? In ravno Tinjčani so bili vneti pristaši nemško-nacionalne stranke. Nemškutarski učitelj rajši privoščil prispevek društvu, od katerega nimamo ničesar, kakor je g. župan dobro omenil, ki pa strastno dela za Interance, ki jih zlasti naseljuje na Štajerskem. Tinjski reveži, zahvalite se vašemu učitelju Kulnigu. Heil!

Ruda. (Lažniva deteljica.) Smeti, ki jih nudijo nemško-nacionalnim čitateljem „Freie Stimmen“, pobira lutrovska „Bauernzeitung“ in laži teh dveh listov nahajamo prav redno v slovenski obliki v „Štajercu“. Tako so objavile „Freie Stimmen“ 10. t. m. zaviti in lažniv dopis o našem g. župniku in so stavek res prepustile svoji lutrovski sestri, da zamaši na tak zelo cen način svoje predale, in tudi ptujski lažnivec je vse to ponatisnil. V zgled, kako mojstrsko znajo lagati ti listi, hočemo zadevo pojasniti. Na našem župniku so našli dva smrtna greha, češ da je župnik slab pedagog, da je rekel nekemu šolarju v Lipici: „Du Büffel, paß besser auf!“ in da je trdil, da je bolezni gostilničarja Natka božja kazen, ker ni dal prostorov za volilni shod, čeravno ga je župnik opetovano za to prosil. Vpričo učitelja Koča (aha! znan še iz Dobrlevasi in Škocijana kot hud nacionalca, ki slovenskih tovarišev ni mogel! Ured.) pa je vprašal g. župnik šolarje, ali je res imenoval nekega šolarja „Büffel“, in vsi so glasno odgovorili: „Ne!“ Otroci sami so torej obsodili lažnive liste. Čisto novo nam je tudi, da bi bila gosp. Natek in njegov sinček nemškega rodu; g. Natek je rojen na Rudi od slovenskih starišev in je njegova zibel tekla na slovenski zemlji. Tega slovenskega pokolenja ne spremeni niti dejstvo, da ima mož v svoji gostilni

strastne protikrščanske liste: „Arbeiterwille“, „Bauernzeitung“, „Grazer Tagblatt“ in „Štajerca“. Laž je tudi, da bi bil g. župnik prosil pri Fastelnu opetovano za sobo in da je bil razježen, ker je ni dobil. Resnica je le ta, da je prosil samo enkrat za prostore za zborovanje izobraževalnega društva, ki se je vršilo 24. prosinca, pa ga ni dobil, ker ni bilo peči v sobi. Od tedaj ni več prosil za prostore za zborovanje, tudi za časa deželnozborskih volitev ne. G. župnik tudi za to, ker ni dobil prostorov, ni bil uježen na gostilničarja, kar je pokazal s tem, da je nato obiskal dotičnega gostilničarja še trikrat. G. župnik sam je izjavil, da nikdar ni imenoval bolezni g. Petra Natek kot božjo kazen, in če „lažniva deteljica“ ve o tem poročati, naj pove, kdaj se je to zgodilo. Resnica je le ta, da napadajo naši nemško-nacionalci g. župnika zato, da si s temi neresničnimi napadi hladijo jezo, ker so pri zadnjih deželnozborskih volitvah trikrat pogoreli. Ali se pa to ujema s krščansko ljubeznijo, ki jo farizejski nacionalci vsak hip nosijo — pa samo — na jeziku?

V Žitarivasi je sklenil odbor izobraževalnega društva „Trta“ kolekovati vsa uradna pisma z narodnim kolkom. Posnemanja vredno! — Nabavilo si je društvo in prav lične društvene znake. Na belo-modro-rdečem, ščitu podobnem polju je z zlatimi pismenkami vpisano popolno ime društva. Okrog se ovija vinska trta, noseč spodaj na vsaki strani po en grozd. Pripenja se z vzadi pritrjeno iglo na klobuk ali v gumbnico; mladenke pa jih nosijo kot podvratnico (brošo). — Zelo skrbno se vodi društveno knjigovodstvo, tako da lahko postavljamo v tem oziru to društvo za zgled mnogim drugim. *Zvezin preglednik.*

Železna Kapla. Stara reč je že, da se znamo kmetski hribovci mnogo dostojnejše obnašati, kakor trški hajlovci, ki menijo, da obstoji olika v tem, da nosijo po gosposko prirojeno obleko. Pred nedavnim so nas ti kapelski kulturonosi pozdravljali iz neke tukajšnje gostilne kakor gladovna živina. Fantje se zaradi tega seveda prav nič ne vznemirjamo, pač pa si vsak vinar prej dobro ogledamo, predno ga nesemo kakemu takemu hajlovcu, da bi si z našim denarjem nakupoval po gosposko prirojeno obleko in se potem vrival med olikance, kamor ne spada.

Črna. (Umrl.) je v nedeljo, dne 16. maja, g. Pavel Šliser pd. Škrubej. Rajni je bil sorodnik in duhovni oče č. gosp. župnika Rupert Rotterja. Pogreba se je udeležilo nenavadno mnogo ljudi, tudi iz drugih krajev, in so tako pokazali, kako zelo so spoštovali in ljubili rajnega Škrubeja; saj je pa tudi bil vzor krščanskega, poštenega moža in zavednega Slovenca, res jeklen značaj. Naj počiva v miru!

Prevalje. Zadnji delavski shod dne 19. t. m. v Kristanovih prostorih se je obnesel upravičajno. Temeljito je osmešil g. Štritof v svojem globoko premišljenem govoru nesmiselnost svobodomiselstva, ki v svojih naukih vedno samo sebi nasprotuje in pobija in je edino dosledno le v boju proti krščanstvu. Tajnik pa je osvetlil brez-značajnost soc. demokracije v javnem življenju, opisal oderuško kupčevanje ameriških kapitalistov z žitom in preresetal naposled še najvažnejše svetovne dogodke zadnjega časa. Naši že dobro izvežbani tamburaši so nam pripravili pre-prijetno zabavo. Društvo se je pričelo vidno probujati in napredovati. Dal Bog dobrih sadov!

Spodnji Dravberg. (Licenciranje bikov) je bilo tu dne 15. t. m. Prignali so 9 bikov, od teh jih je bilo potrjenih 5. Žalostno je, da na višjih krajih, na Ojstrici, Gorici itd. nimajo nikjer licenciranega bika in morajo krave po več ur daleč goniti v dolino. Stvar kmetijske družbe bi bila, da temu odpomore, a ta se noče zmeniti za nas, ker smo — Slovenci!

Torba za nasprotnike.

Zopet nov svetnik! vzklika porogljivo neko človeče v posurovelem listu „Bauernzeitung“, ki je ob enem glasilo c. kr. kmetijske družbe za Koroško, ker je bil dne 20. t. m. redemptorist o. Klement M. Hofbauer (1751—1820) proglašen svetnikom. Svetnikom „Bauernzeitung“ že od nekdaj ni bila posebno naklonjena. Tudi o. Hofbauer ni našel milosti v uredništvu „Bauernzeitunge“. Na prav neokusen način se spravi neki „globok“ hagiograf (življenjepisec), ki ni vreden, da bi popihal prah s črevljev Hofbauerjevih, na „novega svetnika“, ter skuša po znani rovtarski maniri osmešiti moža, ki ga vsi vodilni krščanski listi slavijo kot „apostola cesarskega Dunaja.“ Da se je dopisnik „Bauernzeitunge“ poslužil za ta nečeden posel laži in zavijanja, nas prav nič ni presenetilo. (Zanimalo pa bo čitatelje „Mira“, kako dobre želodce morajo imeti čitatelji „Bauernzeitunge“, da jim teknejo taka poročila.)

Navadna laž je, da bi bil Klement Hofbauer proglašen svetnikom radi „najčudovitejšega čudeža“, ki ga poroča „Bauernzeitung“, ko piše, da je neka uršulinka v stiski, ker se ji niso posrečili „knedelni“, zaklicala: „Ah, oče Hofbauer, pomagaj, jaz ne spravim ničesar skupaj“ — in da so se potem „knedelni“ kar naenkrat posrečili ter postali tako okusni kakor še nikdar! Mogoče ima „bogoslovni“ reporter „Bauernzeitunge“ posebno „gusto“ na knedeln — toda da bi Klement Hofbauer zaradi tega „čudeža“ (?) bil proglašen svetnikom, je navadna izmišljotina. Dva neovrgljivo dokazana čudeža sta sicer potrebna, da se more proglasiti kdo svetnikom. In taka sta se tudi dokazala pri Klementu Hofbauerju.

V rokah imamo dekret sv. stolice, ki proglašja Klementa Hofbauerja svetnikom. Ta dekret navaja ta-le dva čudeža, ki sta pa natančno dokazana: Prvi se je zgodil v Neapolu meseca sušca 1905. Amalija Conte je sedem mesecev bolehal na skrnini (arthritidis sicca); nazadnje se ji začne levo koleno sušiti; hodila je le ob bergli. Zdravniki ji niso mogli več pomagati. Tedaj se zateče v molitvi k bl. Klementu Hofbauerju. Polna zaupanja se dotakne levega kolena s podobo Klementa Hofbauerja in v trenutku je bila noga zdrava, da je brez palice čvrsta in brez bolečin lahko hodila in še hodi. Drugi čudež se je dogodil 1. 1897 v Mallersdorfu, kjer je frančiškanka Vigora Verzinger, ki je imela sušico ter bila že previdena z zakramenti za umirajoče, po devetdnevni pobožnosti na čast bl. Klementu Hofbauerju popolnoma ozdravela od svoje neozdravljive bolezni. To je vse komisionelno od prič in izvedencev dokazano.

Če piše „Bauernzeitung“, da Klement Hofbauer ni našel pri cesarju Francu I. nobenega umevanja in spoštovanja, je to zavijanje. Dokler so informirali cesarja svetovalci à la bogoslovni reporterji „Bauernzeitunge“, je cesar res podpisal ukaz, da se naj Hofbauer izžene iz Dunaja, pa ta ukaz se ni nikdar izvršil. Nasprotno, cesar Franc je kmalu po tem neljubem ukazu sprejel Hofbauerja v avdienco, mu dovolil ustanoviti red redemptoristov na Dunaju in mu daroval v ta namen cerkev Maria am Gestade, in ko je Hofbauer umrl, je Franc I. rekel: „Dvojno bol občutim danes za sebe in svoje ljudstvo, in za katoliško cerkev, zakaj umrl je bil v resnici steber cerkve.“ — To je resnica.

Presenetila pa nas je drznost lutrovske „Bauernzeitung“, ki v isti sapi, ko trančira „novega svetnika za knedeln“ ter ga izroča zasmehu svojih čitateljev, hudomušno pristavlja, da je sam vladar, cesar Franc Jožef prosil papeža, naj proglasi takega Hofbauerja svetnikom. G. državni pravdnik je moral biti ta dan posebno dobro „razpoložen“, da je spregledal (?), da se s smešenjem katoliškega svetnika smeši ob enem tudi vladarjeva posvečena oseba! Podpišemo pa „prerokovanje“ „Bauernzeitunge“, ki „duhovito“ oznanja: Najbrže bo novi svetnik pomagal „poklerikaliti“ avstrijske dežele. Pristavljamo samo, da bi se to že zdavnaj zgodilo, ako bi duh Hofbauerjev prešel v meso in kri avstrijskih katoličanov; toda potem bi ne bilo na Koroškem zlobno-smešnega kmečkega lista z imenom „Bauernzeitung“.

Društveno gibanje.

Vabilo. „Izobraževalno, kmetsko društvo za Rudo. St. Peter in okolico“ napravi svoje mesečno zborovanje v gostilni pri Zledku v Podlisni ob pol treh popoldne na Binkoštni pondeljek, t. j. 31. maja. Da se vsi udje in prijatelji društva polnoštevilno udeležijo zborovanja, želi

Železna Kapla. Krsč. socialno izobraževalno društvo priredi mesečno zborovanje dne 6. rožnika po drugi sv. maši v zgornjih prostorih pri Bošteju. Spored: Igra „Bog za doto“, poučen govor in petje.

Cerkvene vesti.

Sv. Višarje oskrbujejo letos č. gg. Valentin Weiss, župnik v Žitarivasi, Ivan Hojnik, župnik na Koprivni in Peter Serajnik, provizor v St. Petru pri Grabštanju. — Službo provizoričnega kateheta na meščanski šoli v nemškem St. Vidu opravlja č. g. Tom. Klampferer. — Umrl je na Vnebohod pri sestrah elizabetinkah v Celovcu v starosti 29 let č. g. Jožef Oberaner, deficient. Pogreb se je vršil v soboto ob veliki udeležbi ljudstva, zlasti pa duhovnih sobratov. Pri hiši žalosti in na grobu so zapeli gospodje bogoslovci po eno žalostinko. N. p. v. m.!

Književnost.

Slovenskemu narodu! Spoznavaj se sam! Ponatisk iz „Novo Dobe“. Zelo priporočljiva brošurica, ki stane samo 24 vinarjev, če se je naroči več izvodov. Res, narod mora samega sebe spoznati! Naj ne bi bilo izobraževalnega društva, ne župnije, kjer ne bi se ne naročila ta koristna in zelo cena knjižica v velikem številu in se razširila med ljudstvo. Dobiva se pri gosp. Ivanu Hiter, uradnik „Mestne hranilnice“ v Ljubljani.

Priporočujemo našim družinam
Kolinsko cikorijo.

Politične vesti.

Volitve na Štajerskem.

Prva poročila listov, da bo v ptujskem okraju med Plojem in Kolaričem ter kandidatoma „Kmečke Zveze“, Meškom in Ozmečem, ožja volitev, je bila prenatagljena. Izvoljena sta bila Anton Meško z 2010 glasovi, Jožef Ozmeč z 1969 glasovi, dr. Ploj je dobil 1208 in Kolarič 1078 glasov. Štajercijanski reveži so ulovili v okraju, kjer so se čutili še najbolj trdne, za Orniga le 302, za Visenjaka celo samo 186 glasov. In lažnivi kljukec „Štajere“ se dela po svojih predalih, kakor da bi imel ves svet pod svojo komando! V skupini trgov je zmagal dr. Kukovec proti dr. Medvedu. Po listih krožijo vesti, da namerava dr. Ploj odložiti svoj državnozbornski mandat. Isto zahtevata „Slovenec“ in „Straža“ tudi od Ježovnika in Robleka. V skupini mest so zmagali to pot še nemški nacionalci.

Po Najvišjem povelju Nj. c. in kr. Ap. Veličanstva.

XXXIX. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene tostranske državne polovice. Ta **denarna loterija**, edina v Avstriji postavno dovoljena, ima 18.399 dobitkov v gotovini v skupni vrednosti 513.600 kron.

Glavni dobitek iznaša

200.000 kron
v gotovini.

Žrebanje se vrši nepreklicno dne 17. junija 1909.

= Ena srečka stane 4 krone. =

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstraße 7, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Načrti žrebanja za kupce srečk brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštino prosto.

Od c. kr. ravnateljstva loterijskih dohodkov (oddelek za državne loterije).

Kaj je novega po svetu.

Korošci vun! Sklicevaje se na § 19. tiskovnega zakona zahtevamo, da objavite vpoštevaje zadavne določbe tiskovnega zakona k novici „Korošci vun!“ priobčeni v številki 23 lista „Mir“ iz leta 1909, v zakonitem roku sledeči popravek:

„Ni res, da je takozvana »Zvezna tiskarna v Celju«, v kateri se tiska »Narodni dnevnik, glasilo Narodne stranke«, last podpisane »Zadruga Zveze v Celju«, res pa je, da so tako imenovana »Zvezna tiskarna v Celju« in vsa takoimenovana zvezna podjetja v Celju last samo v ta namen obstoječega društva »Zveza slovenskih posojilnic«, s katerim društvom pa »Zadruga Zveza v Celju« ni identična in ni z istim niti z »Narodno stranko« v prav nobenem stiku.“ S spoštovanjem:

Zadruga Zveza v Celju,
registrirana zadruga z omejeno zavezo.
Dr. V. Kukovec. F. Jošt.

Celjski „Zvezi“ smo za ta-le popravek zelo hvaležni; saj ga ni boljše dokaza, da sta »Zadruga Zveza v Celju« in »Narodna stranka« v najožjem stiku, kakor je ravno ta-le popravek, ki sta ga podpisala g. ravnatelj Jošt in pa vodja „Narodne stranke“, g. dr. V. Kukovec. Vidimo ene in iste ljudi pod drugimi imeni. Si tacuisses!

Prošnja do vseh rodoljubov, šolskih vodstev, založnikov itd. Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani prihajajo neprestano prošnje iz obmejnih krajev, posebno iz Koroške, za slovenske knjige. V teh prošnjah se naglašja, da bi bilo treba na Koroško poslati vagon knjig, kakor so jih poslali Čehi Slovakom na Ogrsko. Dobrodošle so vse slovenske knjige, tudi molit-

veniki, šolska berila, katekizmi itd. — Te knjige so namenjene raznim bralnim društvom, nadalje knjižnicam in šolarjem. Kakor znano, ne poznajo v koroških šolah slovenskih knjig, celo slovenski katekizmi so ponekod iz šol pregnani. Da se otroci nauče slovensko brati, je poglavitna zasluga duhovnikov. Da pa se bodo učenci izven šole urili v slovenskem branju, treba jim je dati lahkega čtiva. V ta namen so posebno pripravna šolska berila, tudi taka, ki drugod niso več rabna. Takih knjig leži po vseh šolah v izobilju. Družba se prav toplo priporoča za vse slične knjige. Pomagajmo bratom! Prosimo in se zahvaljujemo! Pisarna družbe sv. Cirila in Metoda, 22. maja 1909.

Prvo slovenko društvo perotinarjev in rejcev vseh malih živali v Ljubljani priredi v soboto, dne 5. junija 1909, ob 8. uri zvečer, v dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani **javno predavanje** o perotninarstvu, opremljeno z zanimivimi skioptiskimi podobami, ter drugi dan, to je v nedeljo, dne 6. junija 1909, ob 10. uri zjutraj v hotelu „Ilirija“, Kolodvorske ulice št. 22 v Ljubljani, svoj **III. redni občni zbor** z naslednjim sporedom: 1. letno poročilo predsednika; 2. branje zapisnika zadnje občne seje; 3. poročilo blagajnika in preglednikov; 4. poročilo knjižničarja; 5. predložitev društvenega imetja; 6. volitve: a) predsednika in njega namestnika, b) tajnika in njega namestnika, c) blagajnika, d) knjižničarja, e) svetnika in f) dveh preglednikov; 7. pogovor in odobritev pogojev za ustanovitev vzornih društvenih postaj ter pogojev glede umne reje malih domačih živali v istih; 8. prosti predlogi in zaključek. Ker bodeta predavanje in občni zbor velevažnega pomena za nadaljni uspešni razvoj prepotrebne prvega in edinega slovenskega društva za perotninarstvo in malo živinorejo, vabi podpisani odbor vse čč. člane društva in zanimance vse slovenske maloživinoreje, da se predavanja in občnega zbora tem bolj zanesljivo udeležijo, ko jim je v to sedaj podana ugodna prilika, ker se je društvo ravno v boljšo priročnost svojim članom preselilo iz oddaljenega Tržiča v osredje naše mile slovenske domovine, v — belo Ljubljano. Za odbor:

Anton Lehrmann,
t. č. predsednik.

Peter Miklavčič,
t. č. tajnik.

Poročil se je 17. t. m. g. Josip Jeglič, učitelj v Selcih pri Škofji Loki z gospico Miciko Šliber, hčerko trgovca in posestnika v Selcih. Bilo srečno!

Postojna je postala mesto. Njega Veličanstvo je premilostno podelilo postojaskemu trgu, ki je po svojih čudežnih podzemeljskih jamah svetovnoznano, značaj mesta. Podzemeljski čari, ki so edini na svetu in katere občuduje vsako leto ogromna množica potujočih, pripomogli so do tega, da je vojvodina Kranjska za eno mesto bogatejša. Raditega bodo praznovali letošnjo slavnost v postojnski jami na binkoštni pondeljek posebno slovesno.

Pri občinskih volitvah v Pulju so bili izvoljeni v puljski okolici vsi hrvatski kandidati. S to izvolitvijo pride v občinski odbor prvih 7 hrvatskih zastopnikov. V mestu so bili izvoljeni laški liberalci, socialni demokratje so propadli.

Pozor pred goljuhi! Iz Italije prihajajo k posameznikom v naših krajih zaupna pisma, v katerih trdi neki človek, da je zakopan v dotičnem kraju velik zaklad, ki ga je svoj čas on tukaj hodeč skril. Ker je pa sam — tako trdi v dotičnih pismih — ravnokar po nedolžnem zaprt, pa prosi, naj se njegovi hčerki pošljejo potni stroški, da se ji bo mogoče tja pripeljati ter pomagati poiskati tisti veliki zaklad. Kot plačilo za to obljubuje tretjino celega zaklada. Kdor bi bil slučajno prejel tako pismo, naj ga odda politični oblasti, — nikakor pa naj ne pošilja denarja. — Vabi se močno različne rokodelce k raznim obrtnim razstavam v daljne kraje ter z laskavimi besedami prorokuje gotovo odlikovanje. Neki tukajšnji črevljarski mojster, ki je v istini poseben strokovnjak za hribolaške črevlje, je doživel nekaj kočljivega. Prišel je mesec dni pred Veliko nočjo k njemu v delavnico nepoznan tujec. Začel je hvaliti njegove izdelke ter ga vabil, da naj pošlje k velikonočni razstavi na Dunaj kak par svojih črevljev. Mojster, prevzet častihlepnega ponosa, pošlje dva para najizvrstnejših svojih planincev. Kmalu dobi pismo, da je odlikovan s častno diplomom, zlatim križcem in zlato kolajno s krono — samo naj nemudoma pošlje za opravilne stroške 150 kron. Vsa pisanja so bila navidezno tako pristno izdelana in še celo z uporabo cesarskega orla, da mu je vsak v popolni veri, četudi morebiti z nekolikim zavijanjem, čestital. Da so bili „uradni“ podpisi v teh pismih tako pisani, da bi jih poznavalci egiptovskih hieroglifov ne bili odgonetili nikdar, se nam ni zdelo tako čudno. Le lastni klepetavosti, s katero je oznanjal svojo „veliko srečo“, se ima zahvaliti, da je še bil pravočasno opo-

zorjen od obrtne oblasti na — prav navadno lumparijo, kateri bi bil kmalu zapadel. Razstava se baje niti vršila ni, a vendar so ga „odlikovali“ in še celo „pod najvišjim pokroviteljstvom“ ... Pozor pred goljuhi!

Iz Hrvaške. 50letnico smrti velikega hrvatskega domoljuba in junaškega poveljnika bana Jelačića so obhajali Hrvatje dne 20. t. m. Njegov spomenik v Zagrebu in njegov grob so ovenčali. — V vojnem skladišču v Zagrebu je nastal požar, ki je naredil škode za 40.000 K. Požar je nastal s tem, da se je povrh vnelo seno. Izkopali so v Zagrebu krsto nekega Deitscharja. Truplo pa po 35 letih ni strohnelo, ker sta bila krsta in grobnica tako solidno izdelana, da nista pustila skozi ne vode, ne zraka.

Ne v Ameriko! Ta klic odmeva po vseh ameriškanih in evropejskih listih. Amerika stoji takorekoč pred gospodarskim polomom. Za kratko dobo se je ublažila lanskoletna gospodarska kriza in upali so, da se bodo zopet vrnila z zmago republikanskega predsednika v Zedinjenih državah prejšnje kolikortoliko ugodne razmere v veleobrti. Toda tovarnarjem so pričakovana naročila izostala, mnogo plavžev stoji in ni nobenega upanja na skorajšnje izboljšanje položaja. Glasilo „American Railway Association“ (amerikanske železniške družbe) poroča, da je znašalo koncem meseca prosinca 1909 število nerabljenih tovornih vagonov 333.019, proti 175.000 začetkom grudnia 1908. Vsled tega trpi tudi delo v premogokopih itd. V velemestih je najti na stotošče poljskih delavcev, moški in ženske hlastno stikajo po odpadkih v pomijah. V zvezi s to krizo je tudi hitro padanje mezdine in plače. Značilno je, da se je pred kratkim 200 brezposelnih odločilo, stopiti v službo samo za navadno hrano in obleko. Pravcato vsužnjevanje! Armada brezposelnih znaša po cenitvi že sedaj **dva milijona**. Vkljub temu pa še ne neha izseljevanje iz Evrope v Zedinjene države. Glavni vzrok temu so goljufiva in brezvestna poročila parniških družb in njenih agentov o zbolšanju položaja. Največ izseljencev pride ravno iz Avstro-Ogrske in balkanskih držav. Tudi mi kličemo svojim rojakom glasi: „Ne v Ameriko!“ Ostanite doma na domači grudi in si zapomnite:

Sloven'c, glej, tvoja zemlja je zdrava,
za pridne nje lega najprava.
Polje, vinograd, gora, morje,
ruda, kupčija tebe redi.

Preganjanje kristjanov v Adani. Turška vlada je poslala v Malo Azijo komisijo, ki naj dožene, kdo so povzročitelji klanja in koliko je bilo žrtev. Množica v Adani baje grozi s splošnim klanjem, če se koga obsodi na smrt. Zato je vlada poslala tja nove čete. Neki angleški list poroča, da so v Adani in Mersini na en dan izvršili smrtno obsodbo na 35 krivcih.

?

Imate li doraslo hčerko?

?

Zahtevajte vedno **novo izbiro** z narodnim kolkom 1 kos 23 m za **K 16**—

Naročite takoj najcenejše in najlepše tkaninsko blago lastnega izdelka, kakor

cefire

damaste, gradle, flanele, kanafase, najmoderneje blago za damske obleke itd. za tovarniško ceno pri tvrdki:

Francišek Mejdr

strojna tkalnica in razpošiljalnica v Usti nad Orlici, Hutvald št. 50, Češko.

Pišite po vzorce

Opreme za neveste

! podelite ji veselje in kupite ji opremo !

Jovarniška založba in razpošiljalna ponudba k pomladanski in poletni dobi

sukna

iz volne za bujno nizko ceno. Vzorci se zamenjajo.

Pozor! Ostanke po 3 metre v vseh barvah za K 6—, 8—, 10— in više. Velika izbira!

Zamena ostankov dovoljena.

Od ostankov se vzorci ne pošiljajo.

A. J. Šolc, Nachod, Češko.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

4 1/2 %

kmečki kreditni zavod za Celovsko okolico

Pavličeva ulica šte. 7

uraduje

ob četrtek od 1/2 10. do 12. ure in od 1/2 2. do 3. ure,
ob sobotah od 10. do 12. ure.

4 1/2 %

Društvo jamči za popolno varnost vlog s premoženjem vseh udov.

V kuhinji in v hiši

osnažimo lesenino in kamenino, najfinejšo in najbolj grobo tkanino, kakor vse, kar je sploh mogoče oprati, z najboljšim pridom s

Schicht-ovim milom.

Znamka

jelen.

J. B. HAFNER

trgovec z železnino v Celovcu

„Pri zlati kosi“

zraven znane gostilne „Tiger“

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega orodja za poljedelstvo, za hišno in kuhinjsko opravo, nagrobne križe, žice z iglami za ograjo pašnikov, vlite kotle, železne peči, štedilnike, dobre kose za sečo, srpe, motike, kamena (ošla) itd.

vse po najnižjih cenah in pri najboljši postrežbi.

Pristni kranjski

lanenooljnati firnež

Ojinate barve

v posodicah po 1/2, 1 kg kakor tudi v večjih posodah

Fasadne barve za hiše

po vzorcih

Slikarski vzorci

in papir za vzorce

Laki

pristni angleški za vozove, za pohištva in za pode

Steklarski klej (kit)

priznано in strokovno preizkušeno najboljši

Karbolinej prve vrste

Mavec (gips) za podobarje in za stavbe

Čopiče domačega izdelka za zidarje in za vsako obrt

priporoča

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

Prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Zahtevajte cenike!

Kupili želim

gozdno posestvo

z lastnim lovom, ne čez 15 km oddaljeno od kolodvora. Ponudbe s podpisom in ceno sprejema upravištvo „Mira“.

Pristno vino belo po 24 vinarjev, črno po 20 vinarjev liter se odda iz severo-zapadne Istre. Pojasnila daje upravištvo „Mira“.

Najboljši češki vir za dobavo.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivoga, izpukanega perja 2 K. boljsega 2 K 40 vin.; polbelega 2 K 80 vin.; belega 4 K. belega puhastega 5 K 10 vin.; 1 kg najfinejšega, snežnobelega, izpukanega 6 K 40 vin., 8 K; 1 kg sivoga puha 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejšega prsnega puha 12 K. Ako se kupi 5 kg, poštnine prosto.

Izgotovljene postelje iz gostonitkaste dege, vijenjevega, belega ali rumenega nankina, dobro napolnjene, tuhnja, 180 cm dolga, 116 cm široka, z dvema blazinama, vsaka 80 cm dolga, 58 cm široka, napolnjene z novim, sivim, zelo trpežnim puhastim perjem 16 K; napolnjen 20 K, puh 24 K; posamezne tuhnje 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50 vin., 4 K. Pošiljam po postnem povzetju od 12 K dalje poštnine prosto. Dovoljeno je zamenjati ali vrniti, ako se plača poštnina; če blago ne ugađa, se denar povrne. S. Benisch, Deschenitz, št. 794 (Česko).

Cenik brezplačno in poštnine prosto.

Tvornica umetnega kamenja in marmorja

ZAJEC & HORN

Ljubljana, Dunajska cesta št. 73.

Prečastitim gospodom duhovnikom, stavbenim mojstrom, mizarjem itd. priporočamo prekrasno brušene in polirane plošče iz umetnega marmorja v velikosti do 2 1/2 m² ena.

Čudovito naravno, a po ceni nadomestilo naravnega marmorja za oltarje, za prevleko celih sten, lizen v cerkvah, stebrov, za mize, kredence, umivalnike, za elektrotehnične plošče itd.

V zalogi je nad 12 raznih vzorcev v različnih barvah. Gospode interese prosimo: „Prepričajte se sami o kakovosti blaga najboljše na licu mesta, ali pa zahtevajte vzorce!“

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 3.000.000.

Rezervni fond K 300.000.

Denarne vloge obrestujemo po 4 1/2 % od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta šte. 27.

Zamenjuje in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

— Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila. —

Centrala v Ljubljani. Podružnici v Spljetu in Trstu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobitek 300.000 frankov. Na mesečno vplač. po K 8.— za kom. Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.